

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหาร ทุนทางสังคมเพื่อ การพัฒนาชุมชนในพื้นที่ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทุนทางสังคมและการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 3) หาแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารทุนทางสังคมเพื่อ การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ประชาชนในเขตอำเภอกุยบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 396 คน โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 396 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

X_1 แทน ทุนมนุษย์

X_2 แทน ทุนสถาบัน

X_3 แทน ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม

X_4 แทน ทุนทรัพยากรธรรมชาติ

X_{tot} แทน ทุนทางสังคม

Y_{tot} แทน การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ประสิทธิภาพในการทำนาย

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

S.E. แทน ความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์

t แทน ค่าที่ที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ

ย แทน การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อ
ทำนายในรูปคะแนนดิบ

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทุนทางสังคม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 5 แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 6 การสังเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 396 คน มีดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 396)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	157	39.65
หญิง	239	60.35
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	77	19.44
30 - 39 ปี	100	25.25
40 - 49 ปี	100	25.25
50 - 59 ปี	84	21.21
60 ปีขึ้นไป	35	8.84

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 396)	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	111	28.03
สมรส	244	61.62
หม้าย	28	7.07
หย่า / แยกกันอยู่	13	3.28
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	187	47.22
มัธยมศึกษา	85	21.46
อนุปริญญา	24	6.06
ปริญญาตรี	92	23.23
สูงกว่าปริญญา	8	2.02
อาชีพ		
เกษตรกรกรรม	106	26.77
ค้าขาย	22	5.56
พนักงานบริษัทเอกชน	20	5.05
รับราชการ	54	13.64
รับจ้างทั่วไป	94	23.74
นักเรียน / นักศึกษา	29	7.32
แม่บ้าน	24	6.06
ธุรกิจส่วนตัว	34	8.59
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	13	3.28

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 60.35 มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี และ 40 - 49 ปี จำนวน

100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 สถานภาพสมรส จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.62 การศึกษา ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 47.22 และมีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.77

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทุนทางสังคม

ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ระดับทุนทางสังคม ดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทุนทางสังคมโดยรวม และรายด้าน

ทุนทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ทุนมนุษย์	4.60	0.31	มากที่สุด	1
2. ทุนสถาบัน	4.43	0.42	มาก	2
3. ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม	4.05	0.47	มาก	3
4. ทุนทรัพยากรธรรมชาติ	3.50	0.77	มาก	4
รวม	4.18	0.39	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับทุนทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ทุนมนุษย์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.31) ทุนสถาบัน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42) ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.47) และทุนทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 4.3 - 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทุนมนุษย์โดยรวมและรายข้อ

ทุนมนุษย์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. บุคคลในตำบลเป็นคนมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น	4.98	0.14	มากที่สุด	1
2. บุคคลในตำบลมีคุณธรรม มีวินัย และซื่อสัตย์	4.26	0.52	มาก	5
3. บุคคลในตำบลมีจิตสำนึก มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.95	0.22	มากที่สุด	2
4. บุคคลในตำบลมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองและสังคม	4.25	0.54	มาก	6
5. บุคคลในตำบลมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	4.43	0.52	มาก	4
6. บุคคลในตำบลมีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำประโยชน์ให้ส่วนรวม	4.71	0.55	มากที่สุด	3
รวม	4.60	0.31	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับทุนมนุษย์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ บุคคลในตำบลเป็นคนมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.98$, S.D. = 0.14) รองลงมาคือ การมีจิตสำนึก มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.22) และมีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำประโยชน์ให้ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.55) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.54)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทุนสถาบันโดยรวมและรายชื่อ

ทุนสถาบัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ในตำบลมีกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆที่เข้มแข็ง	4.73	0.52	มากที่สุด	2
2. ในตำบลมีกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็งและมีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.90	มาก	7
3. ในตำบลมีโรงเรียนที่เป็นที่ยอมรับของสังคม	4.30	0.67	มาก	5
4. ในตำบลมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เป็นที่ยอมรับของสังคม	4.21	0.73	มาก	6
5. ในตำบลมีวัดที่ประชาชนให้การเคารพนับถือ	4.47	0.54	มาก	3
5. ในตำบลมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งมั่นในการพัฒนาด้านต่างๆ ที่หลากหลาย	4.97	0.17	มากที่สุด	1
6. ในตำบลมีสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง	4.33	0.47	มาก	4
รวม	4.43	0.42	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับทุนสถาบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ในตำบลมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งมั่นในการพัฒนาด้านต่างๆ ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.17) รองลงมาคือ มีกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ ที่เข้มแข็ง ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.52) และมีวัดที่ประชาชนให้การเคารพนับถือ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.54) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ในตำบลมีกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็งและมีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.90)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทุนทางปัญญาและวัฒนธรรมโดยรวม และรายข้อ

ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ในตำบลมีจารีต ประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง	4.99	0.10	มากที่สุด	1
2. บุคคลในตำบลมีความภาคภูมิใจที่เป็นคนกุยบุรี	4.98	0.14	มากที่สุด	2
3. บุคคลในตำบลมีภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น	3.82	0.72	มาก	3
4. ในตำบลมีแหล่งประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป	3.75	0.85	มาก	4
6. บุคคลในตำบลมีผู้รู้ที่สามารถเผยแพร่ภูมิปัญญาไทยให้แก่คนรุ่นหลัง	3.73	0.78	มาก	5
7. บุคคลในตำบลมีสืบทอดการใช้เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านจากบรรพบุรุษ	3.53	0.82	มาก	7
8. ในตำบลมีศูนย์การเรียนรู้สืบสาน และต่อ ยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	0.84	มาก	6
รวม	4.05	0.47	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับทุนทางปัญญาและวัฒนธรรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ในตำบลมีจารีต ประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.99$, S.D. = 0.10) รองลงมาคือ บุคคลในตำบลมีความภาคภูมิใจ ที่เป็นคนกุยบุรี ($\bar{X} = 4.98$, S.D. = 0.14) และมีภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสืบทอดการใช้เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านจากบรรพบุรุษ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทุนทางทรัพยากรธรรมชาติโดยรวมและรายข้อ

ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ในตำบลมีแม่น้ำหรือลำคลองที่มีน้ำไหลผ่านตลอดปี	3.45	0.96	ปานกลาง	3
2. ในตำบลมีป่าไม้และของป่าที่สมบูรณ์	3.48	1.21	ปานกลาง	2
3. ในตำบลมีผลผลิตทางการเกษตรของชุมชนที่โดดเด่น	3.76	0.81	มาก	1
4. ในตำบลมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีชื่อเสียง	3.34	1.00	ปานกลาง	5
5. ในตำบลมีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	3.45	1.05	ปานกลาง	4
รวม	3.50	0.77	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับทุนทรัพยากรธรรมชาติโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ในตำบลมีผลผลิตทางการเกษตรของชุมชน ที่โดดเด่น ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ มีป่าไม้และของป่าที่สมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.21) และมีแม่น้ำหรือลำคลองที่มีน้ำไหลผ่านตลอดปี ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.96) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ในตำบลมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีชื่อเสียง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.00)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ระดับ การพัฒนาชุมชน ในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมและรายข้อ

การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติ	4.50	0.65	มากที่สุด	4
2. ประชาชนได้รับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลในตำบลอย่างสะดวกและรวดเร็ว	3.97	0.73	มาก	23
3. ประชาชนมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุและอันตรายอื่น ๆ จากการอาศัยอยู่ในชุมชน	4.14	0.64	มาก	19
4. ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง แข็งแรง	4.45	0.61	มาก	6
5. ประชาชนมีความอดทนต่อความเหนื่อยยากจากการทำงาน	4.30	0.70	มาก	14
6. ประชาชนนอนหลับพักผ่อนที่เพียงพอในแต่ละวัน	4.22	0.71	มาก	16
7. ประชาชนมีความสุขกับสภาพชีวิตในปัจจุบัน	4.54	0.58	มากที่สุด	2
8. ประชาชนมีความสุขสงบทางจิตใจ	4.40	0.60	มาก	9
9. ประชาชนมีวิธีการจัดการความเครียดได้อย่างเหมาะสม	4.32	0.62	มาก	12
10. ประชาชนมีหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่นับถือไว้คอยยึดเหนี่ยวจิตใจ	4.37	0.73	มาก	11
11. ประชาชนเป็นคนมองโลกในแง่ดีเมื่อต้องประสบปัญหา และสามารถจัดการกับปัญหานั้น ๆ ได้	4.41	0.59	มาก	8
12. ประชาชนมีความภาคภูมิใจในตัวตนของตนเอง	4.62	0.55	มากที่สุด	1
13. ประชาชนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน	4.52	0.54	มากที่สุด	3
14. ประชาชนให้การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	4.44	0.62	มาก	7
15. ประชาชนมีความเสียสละแรงกายหรือทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือสังคม	4.28	0.70	มาก	15
16. ประชาชนมีความมั่นใจว่าหากมีความเดือดร้อนญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านจะให้การช่วยเหลือได้	4.32	0.69	มาก	13
17. ประชาชนมีความสุขกับการอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้าน	4.38	0.65	มาก	10

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
18. ประชาชนได้รับการสนับสนุนที่ดีจากครอบครัวและ สังคม	4.45	0.58	มาก	5
19. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อรายได้ที่ได้รับ	4.03	0.78	มาก	21
20. ประชาชนมีสถานะทางการเงินและรายได้ที่มั่นคง	4.12	0.76	มาก	20
21. ประชาชนมีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน	4.18	0.66	มาก	18
22. ประชาชนมีรายได้ที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว	4.02	0.76	มาก	22
23. ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคงและมีความก้าวหน้าในอาชีพ	4.19	0.69	มาก	17
รวม	4.31	0.43	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ระดับมาก 19 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ประชาชนมีความภาคภูมิใจในตัวตนของตนเอง ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ประชาชนมีความสุขกับสภาพชีวิตในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.58) และประชาชนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.54) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนได้รับการบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลในตำบลอย่างสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.73)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัยได้ทดสอบ สมมติฐาน เพื่อหา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปได้ดังผลการวิเคราะห์ ตารางที่ 4.8-4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
ทุนมนุษย์ (X ₁)	1.000			
ทุนสถาบัน (X ₂)	.746**	1.000		
ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม (X ₃)	.538**	.552**	1.00	
ทุนทรัพยากรธรรมชาติ (X ₄)	.420**	.589**	.547**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ทุนมนุษย์ (X₁) ทุนสถาบัน (X₂) ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม (X₃) และทุนทรัพยากรธรรมชาติ (X₄) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ระหว่าง .420 ถึง .746 นั่นหมายความว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าไม่เกิน .80 (Slovene $\leq$ .80) ซึ่งสามารถเข้าสู่สมการถดถอยได้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ทุนมนุษย์ (X₁) ทุนสถาบัน (X₂) ทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม (X₃) และทุนทรัพยากรธรรมชาติ (X₄) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.687 ^a	.473	.471	.31404
2	0.712 ^b	.507	.504	.30406

b Predictors : (Constant), ทุนสถาบัน (X₂), ทุนมนุษย์ (X₁)

จากตารางที่ 4.9 แสดงถึง ทุนสถาบัน (X₂) และทุนมนุษย์ (X₁) ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.712 และทำนายค่าสมการของการวิเคราะห์ตัวแปรตาม (Adjust R Square) ได้เท่ากับร้อยละ 50.7

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทุนสถาบัน (X_2) และทุนมนุษย์ (X_1) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	b	Std. Error	Beta		
2 (Constant)	.313	.229		1.367	.001
ทุนสถาบัน (X_2)	.499	.055	.480	9.021	.001
ทุนมนุษย์ (X_1)	.389	.074	.278	5.223	.001

a Dependent Variable: การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y)

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ทุนสถาบัน (X_2) ทุนมนุษย์ (X_1) มีค่า Sig. เท่ากับ 0.01 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 คือ ทุนสถาบัน และทุนมนุษย์ ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสามารถเขียนสมการการถดถอยพหุคูณ เพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .313 + .499 (X_2) + .389 (X_1)$$

และเขียนเป็นสมการการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Z} = .480 (X_2) + .278 (X_1)$$

ตอนที่ 5 แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากการสัมภาษณ์ บุคคลที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน รวมทั้งสิ้น 14 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Dept Interview) ได้ข้อค้นพบถึงแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้

1. การบริหารทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี

เจ้าอาวาสวัดอุบลูรีให้ข้อมูลว่า ต้องพัฒนาจิตใจคุณธรรม จริยธรรม ที่มุ่งเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนต่างวัยในครอบครัว กระตุ้นให้คนทุกวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อส่วนรวมในทุกระดับ เห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

เจ้าอาวาสวัดธรรมรังษี ให้ข้อมูลว่า ต้องส่งเสริมให้ทุกคนนำหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามายึดเหนี่ยวจิตใจ เคารงครัดในศีลธรรม และจรรยาบรรณที่ดี ไม่มีการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ลดการคดโกง ทุจริต คอรัปชั่น

ประธานกลุ่มข่าวไรซ์เบอร์รี่ ให้ข้อมูลว่า ต้องส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมายึดถือในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ให้กับตนเองและชุมชน

ผู้ใหญ่บ้านบ้านย่านซื่อ ให้ข้อมูลว่า ควรเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชนยึดหลักความเข้มแข็งของชุมชน เน้นการรวมกลุ่มเพื่อให้มีพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนา

ประธานกลุ่มแม่บ้านขวัญลดา ร่วมใจ ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อรวมคนที่มีความถนัดเหมือน ๆ กันมาทำงานร่วมกันในรูปแบบของกลุ่มหรือสหกรณ์ เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง

ประธานกลุ่มอนุรักษ์สัตว์ป่า ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวินัย มีจิตสำนึก สาธารณะในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม เพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว เพราะผลกระทบที่จะตามมาจะส่งผลกระทบต่อคนรอบข้างในวงกว้าง

ประธานกลุ่มอาชีพพาใบหม่อน ให้ข้อมูลว่า ควรสร้างนิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้ตั้งแต่เด็กจนตลอดชีวิต บ่มเพาะความประพฤติดั้งเดิมให้กับเด็กและเยาวชนผ่านทางระบบการศึกษา เพิ่มทักษะความรู้ความสามารถทั้งระดับพื้นฐานและระดับวิชาชีพเฉพาะ รวมทั้งสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้กับคนทุกกลุ่มวัย เพราะการเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด ไม่ควรทำตัวเป็นกบในกะลา โดยไม่เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามา

สารวัตรกำนันตำบลเขาแดง ให้ข้อมูลว่า ต้องสร้างเกราะป้องกันเยาวชนไม่ให้ติดยาเสพติด เนื่องจากเยาวชนเป็นอนาคตของชาติ ต้องสร้างเยาวชนให้เป็นคนมีวินัย รักการอ่าน รักการเรียน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และอุทิศเวลาให้กับสังคม มีสำนึกรักบ้านเกิด

กำนันตำบลกุยเหนือ ให้ข้อมูลว่า ควรให้ประชาชนรู้จักถึงจุดแข็งของพื้นที่ของตนเอง ว่าเหมาะกับการประกอบอาชีพอะไรถึงจะทำให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดี ไม่ควรส่งเสริมให้เป็นลูกจ้างคนอื่น แต่ควรเป็นลูกจ้างของตนเอง เน้นการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับท้องถิ่น เช่น การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ หรือการประมง ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาพัฒนาศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตดังกล่าวให้คุ้มกับการลงทุน

ปราชญ์ชาวบ้านถักอวน ให้ข้อมูลว่า ควร สร้างภูมิคุ้มกันผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างความตระหนักถึงคุณค่าแห่งตนและจิตสำนึกในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของศีลธรรมอันดีงาม และความพอเหมาะพอควร รู้จักประหยัด อดออม ซื่อตรง มีวินัยในการใช้จ่าย และนิยมไทย

ปราชญ์ผู้มีความรู้ด้านนวดแผนไทย ให้ข้อมูลว่า ควรมีการสืบทอดความรู้ทางด้าน การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยไม่พึ่งจาก สังคมภายนอกจนมากเกินไป

ปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำอาหารสัตว์อินทรีย์ ให้ข้อมูลว่า ควรเน้นการอนุรักษ์อาชีพ พื้นถิ่นให้กับคนรุ่นหลังได้สามารถประกอบอาชีพในพื้นที่ของตนเองได้ เพราะจะเป็นการลดต้นทุน ในการดำรงชีวิตลงได้

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าดง ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริม การพัฒนาคนให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และเสริมสร้าง คนไทยแข็งแรงให้ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุมเสี่ยงต่อสุขภาพควบคู่กับการส่งเสริมให้ดูแลสุขภาพของ ตนเอง

พัฒนาการอำเภออุบลูรี ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มวัย และส่งเสริม การรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าชุมชนและ เพิ่มอำนาจต่อรองในการค้ากับพ่อค้าคนกลาง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการบริหารทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรพัฒนาจิตใจคุณธรรม จริยธรรม ที่มุ่งเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนต่างวัยในครอบครัว กระตุ้น ให้คนทุกวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อส่วนรวมในทุกระดับ สร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตบน พื้นฐานของความพอเหมาะพอควร การใฝ่หาความรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้ตั้งแต่เด็กจน ตลอดชีวิตบ่มเพาะความประพฤติอันดีงามให้กับเด็กและเยาวชนผ่านทางระบบการศึกษาเพิ่มทักษะ ความรู้ความสามารถทั้งระดับพื้นฐานและระดับวิชาชีพเฉพาะ รวมทั้งสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอด ชีวิต ทุกช่วงวัยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในท้องถิ่น และส่งเสริมการพัฒนาคนให้มีพัฒนาการที่ เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และเสริมสร้างคนไทยแข็งแรง ให้ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุมเสี่ยงต่อสุขภาพ ควบคู่กับการส่งเสริมให้ดูแลสุขภาพของตนเอง

2. การบริหารทุนสถาบันเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี

เจ้าอาวาสวัดอุบลูรี ให้ข้อมูลว่า ควรพัฒนาความรู้และศักยภาพของครอบครัวใน การดูแลสมาชิกให้ประพฤติตนในทางที่ดีงาม มีศีลธรรม ยึดหลักคำสอนทางศาสนามาปฏิบัติ

เจ้าอาวาสวัดธรรมรังษี ให้ข้อมูลว่าควรบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนาโดยควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เข้าวัดมาปฏิบัติกิจกรรมทางด้านศาสนา อย่างต่อเนื่อง

ประธานกลุ่มข้าวไรซ์เบอร์รี่ ให้ข้อมูลว่า ควร ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้กระจาย การลงทุนสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะธุรกิจที่มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนและท้องถิ่น ลดการย้ายถิ่นรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบัน ครอบครัวและชุมชน

ผู้ใหญ่บ้านบ้านย่านซื่อ ให้ข้อมูลว่า ควรน้อมนำหลักการ รู้ รัก สามัคคี และปลูกฝัง ความรักชาติ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสมานฉันท์การลดความ ขัดแย้ง ภายในชาติอย่างสันติวิธี โดยยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่างและเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาคีการพัฒนาในทุกระดับ

ประธานกลุ่มแม่บ้านขวัญลดาร่วมใจ ให้ข้อมูลว่า ควรให้ส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง เน้นความโปร่งใสในการบริหารจัดการการเงินของกลุ่ม

ประธานกลุ่มอนุรักษ์สัตว์ป่า ให้ข้อมูลว่า ควรให้อุทยานแห่งชาติภูบรีเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่าโดยให้สามารถอยู่ร่วมกับประชาชน ในพื้นที่ได้โดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

ประธานกลุ่มอาชีพซาโบบ่มอ่อน ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง เน้นความผูกพัน การเอาใจใส่ดูแลคนในครอบครัว เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสังคม

สารวัตรกำนันตำบลเขาแดง ให้ข้อมูลว่า ควรสร้างทัศนคติที่ดีในการทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศ โดยกระตุ้นให้คน ทุกวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อส่วนรวมในทุกระดับ เป็นการสร้างการเรียนรู้ของการทำงานร่วมกัน รู้จักการประสานประโยชน์ เป็นพลังนำไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนาด้านต่างๆ

กำนันตำบลกฤษเหนือ ให้ข้อมูลว่า ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนงาน/ โครงการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะ โครงการด้านการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรและประมง ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในพื้นที่

ปราชญ์ชาวบ้านถักอวน ให้ข้อมูลว่า ควรจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ประมงชายฝั่ง เพื่อสร้าง ทัศนคติในการทำอาชีพประมงร่วมกัน และเป็นการรวมกลุ่มเพื่อการต่อต้านการทำอาชีพประมงที่มีการ เอาร์ดเอาเปรียบจากนายทุนเจ้าของเรือขนาดใหญ่ที่เข้ามาเบียดบังแหล่งทำกินของประมงพื้นบ้าน

ปราชญ์ผู้มีความรู้ด้านนวดแผนไทย ให้ข้อมูลว่า ควรจัดตั้งกลุ่มแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นศูนย์รวมความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทยไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา

ปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำอาหารสัตว์อินทรีย์ ให้สัมภาษณ์ว่าการพัฒนาทุน สถาบันเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ควรบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่พึงาม

มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าถล่ม ให้ข้อมูลว่า ควรเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เป็นการกล่อมเกลาจิตใจเด็กและเยาวชน ให้มีวินัย ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม กตัญญู เอื้ออาทร และมีความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัว ชุมชน และสังคม

พัฒนาการอำเภออุบลูรี ให้ข้อมูลว่า ควรน้อมนำหลักการ “รู้ รัก สามัคคี” มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสามัคคี ลดความแตกแยกในสังคมจาก ปัญหาความคิดเห็นที่แตกต่างทางด้านการเมือง ทั้งการเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับชาติ เป็นต้น ต่อและสาเหตุของความแตกแยกในชุมชน เพื่อสร้างสังคมไทยให้กลับมามีรอยยิ้ม เอื้อเฟื้อและ แบ่งปันกันดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารทุนทางสถาบันเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ อำเภออุบลูรี ควรสร้างความสามัคคีและความสามัคคีของคนในชาติ โดยเสริมสร้างความ เข้มแข็งให้สถาบันทางสังคม รวมถึงครอบครัว ชุมชน เครือข่ายชุมชน ภาคธุรกิจ และประชาสังคม เพิ่มบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาจิตใจของคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ ปรัชญาทางเศรษฐกิจพอเพียงสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตในระดับครัวเรือนและในกระบวนการ ทำงานรวมทั้งน้อมนำหลักการ “รู้ รัก สามัคคี” มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมที่ นำไปสู่ความสามัคคี

3. การบริหารทุนทางปัญญาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี

เจ้าอาวาสวัดอุบลูรี ให้ข้อมูลว่าควรถ่ายทอดพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาและผสมผสาน ภูมิปัญญากับเทคโนโลยี เกิดความรู้ใหม่นำไปใช้ในการดำรงชีวิต พัฒนาศักยภาพชุมชนและ สร้างสรรค์มูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ วัฒนธรรมด้านอาหาร การนวด แผนไทย และสมุนไพร เป็นต้น

เจ้าอาวาสวัดธรรมรังษี ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต สามารถทำงานร่วมกันได้โดยมุ่งประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายและ เพิ่มรายได้ของครอบครัว

ประธานกลุ่มข้าวไรซ์เบอร์รี่ ให้ข้อมูลว่า ควรผลักดันให้มีการจดลิขสิทธิ์ที่เกิดจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาหากมีการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ทั้งในและ นอกประเทศ

ผู้ใหญ่บ้านบ้านย่านซื่อ ให้ข้อมูลว่า ควร ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน ประชาชน และสถาบันการศึกษา ร่วมกันรักษา ใฝ่ระวัง พื้นฟูและเผยแพร่คุณค่าทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยที่เป็นมรดกและคุณค่าของท้องถิ่น โดยเฉพาะเอกลักษณ์ของคนกุยบุรีรวมทั้งใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมที่ดำรงมาในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างภูมิคุ้มกันให้สังคมไทย

ประธานกลุ่มแม่บ้านขวัญลดาร่วมใจ ให้ข้อมูลว่า ควรสร้างมาตรการจูงใจที่เปิดโอกาสให้คน /ธุรกิจเอกชน วิชากิจชุมชน หรือกลุ่มอาชีพต่างๆ สามารถมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น การลดหย่อนภาษี การประกาศเกียรติคุณ การให้รางวัลที่เป็นการเชิดชูคุณความดี เป็นต้น

ประธานกลุ่มอนุรักษ์สัตว์ป่า ให้ข้อมูลว่า ควรใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้รวมทั้งสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมไว้ในศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ประธานกลุ่มอาชีพชาไบหม่อน ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพึ่งตนเองได้ในครัวเรือน รวมกลุ่มกันในชุมชนมุ่งสร้างความมั่นคงด้านรายได้และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ส่งเสริมการกระจายรายได้ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในระดับประเทศ

สารวัตรกำนันตำบลเขาแดง ให้ข้อมูลว่า ควรสร้างบรรยากาศให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่ดำรงมาให้แก่เด็กและเยาวชนนำความรู้ประสบการณ์มาทำประโยชน์เพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งเด็กที่มีแววจังหวัดด้านศิลปวัฒนธรรมสืบสานจารีตประเพณี

กำนันตำบลกุยเหนือ ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนที่พัฒนาเด็กให้มีความรู้พื้นฐาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ในหลักสูตรแกนกลาง

ปราชญ์ชาวบ้านถักอวน ให้ข้อมูลว่า ควรให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือสิ่งดำรงที่มีอยู่ในชุมชนให้คนรุ่นต่อไปร่วมกันอนุรักษ์ไว้เพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของคนกุยบุรี

ปราชญ์ผู้มีความรู้ด้านนวดแผนไทย ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมให้ปราชญ์และผู้รู้ถ่ายทอดความรู้ /ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่โดยผ่านศูนย์การเรียนรู้และการจัดการความรู้ในชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา

ปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำอาหารสัตว์อินทรีย์ ให้ข้อมูลว่า ควรสร้างโอกาสและกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกช่วงวัยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น และมุ่งส่งเสริมความรู้ทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กัน

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าถล่มให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมให้คนไทยลด ละ เลิก พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงทางสุขภาพ อบรมมุข ควบคู่กับการดูแลสุขภาพ รู้จักการป้องกันโรคเบื้องต้น มีพฤติกรรมกรบริโภคที่เหมาะสม มีการออกกำลังกาย เล่นกีฬา ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และใช้ภูมิปัญญาไทยวัฒนธรรมไทยสมุนไพรไทยควบคู่กับการแพทย์แผนปัจจุบัน

พัฒนาการอำเภออุบลูรี ให้ข้อมูลว่า ควรเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถทั้งระดับพื้นฐานและระดับวิชาชีพเฉพาะ รวมทั้งสร้างองค์ความรู้ให้กับคนจนทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิทยาการสมัยใหม่เพื่อสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพและการมีงานทำสอดคล้องกับศักยภาพตามช่วงวัยและความต้องการของประเทศส่งผลดีต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการบริหารทุนทางปัญญาและวัฒนธรรมในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรจัดการองค์ความรู้ในระดับชุมชนที่ทำให้เกิดระบบความรู้ที่ชุมชนเป็นเจ้าของ และการนำภูมิปัญญามาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผลักดันให้มีการจดลิขสิทธิ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาและความเป็นไทยที่สอดคล้องกับความต้องการสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ใหม่ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำและค่าครองชีพที่สูงขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ปราชญ์และผู้รู้ถ่ายทอดความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทในการสั่งสอน นำความรู้มาทำประโยชน์เพื่อสังคม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย สร้างนวัตกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มเยาวชนและศิลปินรุ่นใหม่ รวมทั้ง ฟื้นฟู บูรณะ และพัฒนาแหล่งวัฒนธรรมต่างๆ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ เอกชนและประชาชน รักษา ฟื้นฟูคุณค่าทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างเป็นระบบ

4. การบริหารทุนทางทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี

เจ้าอาวาสวัดอุบลูรีให้ข้อมูลว่า ควรสร้างความรัก ความหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของบ้านเกิด โดยคงเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติของอำเภออุบลูรี โดยเฉพาะการอนุรักษ์ป่าไม้ สัตว์ป่า และช้างป่าอุบลูรีให้คงอยู่กับคนอุบลูรีต่อไปอย่างยาวนาน

เจ้าอาวาสวัดธรรมรังษีให้ข้อมูลว่า ควรช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ โดยนำมาใช้ อย่างคุ้มค่า ประหยัด พอเพียง เพื่อให้รุ่นลูกรุ่นหลานยังมีทรัพยากรทางธรรมชาติไว้ชื่นชมและ ใช้ประโยชน์ได้

ประธานกลุ่มข้าวไรซ์เบอร์รี่ ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมีในการผลิตอาหาร เน้นการคุ้มครองผู้บริโภคที่ควรได้รับบริการทาง ด้านอาหารที่ปลอดภัย

ผู้ใหญ่บ้านบ้านย่านซื่อ ให้ข้อมูลว่า ควรร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยปลูกฝังการรักบ้านเกิดตั้งแต่เยาวชน เพื่อปลูกฝังให้คนรุ่นหลังรักและหวงแหนความเป็นธรรมชาติ ของกุยบุรี

ประธานกลุ่มแม่บ้านขวัญลดาพร้อมใจ ให้ข้อมูลว่า ควรลดการใช้สารเคมีในการทำ การเกษตรกรรม เพื่อไม่ให้มีสารตกค้างในอาหารที่ใช้ในการบริโภค

ประธานกลุ่มอนุรักษ์สัตว์ป่า ให้ข้อมูลว่า ควรส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติ น้ำตก ภูเขา เพื่อจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของคนใน ชุมชนและทำให้มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สร้างรายได้ให้กับคน ในพื้นที่

ประธานกลุ่มอาชีพชาไบหม่อน ให้ข้อมูลว่า ควรร่วมกันอนุรักษ์ป่าไม้ ต้นไม้ น้ำตก และทะเลให้คงความเป็นธรรมชาติ สามารถอยู่ร่วมกับมนุษย์โดยพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

สารวัตรกำนันตำบลเขาแดง ให้ข้อมูลว่า ควรมีบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับคนที่ ลักลอบทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งทางด้านกฎหมาย และมาตรการทางสังคม

กำนันตำบลกุยเหนือ ให้ข้อมูลว่า ควรตั้งเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นทุกหมู่บ้าน เพื่อวางกฎกติกาในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน โดยไม่ เป็นการทำลายและเบียดเบียนธรรมชาติมากเกินไป รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับสัตว์ป่าได้โดยไม่ สร้างผลกระทบซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการอยู่ร่วมกับช้างป่ากุยบุรีซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะพื้นที่ที่ควร อนุรักษ์ไว้

ปราชญ์ชาวบ้านถักอวน ให้ข้อมูลว่า ควรร่วมกันอนุรักษ์ความอุดมสมบูรณ์ทางทะเล โดยสร้างจิตสำนึกในการประกอบอาชีพที่เน้นความพอเพียง ไม่ทำลายทรัพยากรทางทะเล และไม่จับ สัตว์น้ำในฤดูวางไข่ รวมทั้งทำธนาคารสัตว์น้ำเพื่อการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำแล้วปล่อยลงทะเล

ปราชญ์ผู้มีความรู้ด้านนวดแผนไทย ให้ข้อมูลว่า ควรร่วมกันอนุรักษ์พืชสมุนไพร ท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชน ลดการใช้พึ่งพายาจากโรงพยาบาลซึ่งเป็นยาเคมี เป็นการลดค่าใช้จ่ายให้กับครอบครัวและประเทศ เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองและชุมชนมากที่สุด

ปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำอาหารสัตว์อินทรีย์ ให้ข้อมูลว่า ควรร่วมกันอนุรักษ์ ความเป็นธรรมชาติให้อยู่ถึงรุ่นลูกหลาน ลดการเบียดเบียนธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมีในการ ประกอบอาชีพ หรือลดการใช้เครื่องมือในการประกอบอาชีพที่เป็นการทำลายธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าถล่ม ให้ข้อมูลว่า ควร เสริมสร้าง สุขภาวะของประชาชน โดยให้ชุมชนมีบทบาทหลักในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ทั้งกายและใจในทุกกลุ่มอายุ และสภาพแวดล้อมในด้านที่อยู่อาศัย ความปลอดภัย คุณภาพชีวิต วัฒนธรรม และธรรมาภิบาล

พัฒนาการอำเภออุบลบุรี ให้ข้อมูลว่า ควรสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาชุมชน เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำตก ภูเขา ให้เกิดประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนโดยการมี ส่วนร่วมของคนในชุมชนและทำให้มีการเอื้อเพื่อพ่อแม่ มีการกระจายรายได้จากทรัพยากรทาง ธรรมชาติอย่างเป็นธรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหาร ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควร สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ ชุมชนได้ใช้ ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ แม่น้ำ น้ำตก ถ้ำ ป่าไม้ ของป่า ทะเล ผลผลิตทางการเกษตรของชุมชนและ ทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งหลายที่มีอยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทำให้มีการ เอื้อเพื่อพ่อแม่ มีการกระจายรายได้ที่เกิดจากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม เสมอภาค เท่าเทียมกัน

ตอนที่ 6 การสังเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนา ชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์มา สังเคราะห์ แนวทางที่ เหมาะสม ใน การบริหารทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ได้ข้อสรุปดังนี้

1. การบริหารทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามได้ข้อสรุปว่าการบริหารทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนา ชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลบุรี ควรพัฒนาบุคคลในตำบลให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง และสังคม เป็นคนมีคุณธรรม มีวินัย และซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปว่าการบริหารทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนาชุมชน ในพื้นที่อำเภออุบลบุรี ควรพัฒนาจิตใจคุณธรรม จริยธรรม ที่มุ่งเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนต่างวัย ในครอบครัว กระตุ้นให้คนทุกวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อส่วนรวมในทุกระดับ สร้างภูมิคุ้มกัน

ในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของความพอเหมาะพอควร การใฝ่หาความรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้ตั้งแต่เด็กจนตลอดชีวิต บ่มเพาะความประพฤติอันดีงามให้กับเด็กและเยาวชนผ่านทางระบบการศึกษา เพิ่มทักษะความรู้ความสามารถทั้งระดับพื้นฐานและระดับวิชาชีพเฉพาะ รวมทั้งสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกช่วงวัยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในท้องถิ่น และส่งเสริมการพัฒนาคนให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และเสริมสร้างคนไทยแข็งแรงให้ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อสุขภาพควบคู่กับการส่งเสริมให้ดูแลสุขภาพของตนเอง

ข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ การบริหารทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรประกอบด้วย 1) พัฒนาด้านจิตใจคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง 2) กระตุ้นให้คนทุกวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อส่วนรวมในทุกระดับ 3) สร้างนิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้ตั้งแต่เด็กจนตลอดชีวิต และ 4) เสริมสร้างคนไทยให้แข็งแรง ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อสุขภาพ ควบคู่กับการส่งเสริมให้ดูแลสุขภาพของตนเอง

2. การบริหารทุนสถาบันเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามได้ข้อสรุปว่าการบริหารทุนสถาบันเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรพัฒนากลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง มีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ที่เป็นที่ยอมรับของสังคม รวมทั้งสร้างสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปว่าการบริหารทุนสถาบันเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรีควรสร้างความสามัคคีและความสมานฉันท์ของคนในชาติโดยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันทางสังคมรวมถึงครอบครัวชุมชน เครือข่ายชุมชนภาคธุรกิจและประชาสังคม เพิ่มบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ปรัชญาทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตในระดับครัวเรือน และในกระบวนการทำงาน รวมทั้งน้อมนำหลักการ “รู้ รัก สามัคคี” มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสมานฉันท์

ข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ การบริหารทุนสถาบันเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรประกอบด้วย 1) เพิ่มบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน 2) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ปรัชญาทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตในระดับครัวเรือน 3) น้อมนำหลักการ “รู้ รัก สามัคคี” มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสมานฉันท์

3. การบริหารทุนทางปัญญาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามได้ข้อสรุปว่าการบริหารทุน ทาง ปัญญาและ วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรมีการสืบทอดการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ พื้นบ้านจากบรรพบุรุษ โดยจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านมีการเผยแพร่ภูมิปัญญาไทยให้แก่คนรุ่นหลัง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปว่า การบริหารทุนทาง ปัญญาและวัฒนธรรมเพื่อ การพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรจัดการองค์ความรู้ในระดับชุมชนที่ทำให้เกิดระบบ ความรู้ที่ชุมชนเป็นเจ้าของ และการนำภูมิปัญญามาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผลักดันให้มี การจดลิขสิทธิ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลายและ ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาและความเป็นไทยที่สอดคล้องกับความต้องการสินค้าและ บริการที่มีศักยภาพ สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ใหม่ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมสนับสนุน การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำและ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ปราชญ์และผู้รู้ถ่ายทอดความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทในการสั่งสอน นำความรู้มาทำประโยชน์เพื่อสังคม พัฒนา แหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย สร้างนวัตกรรมทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มเยาวชน รวมทั้ง ฟื้นฟู บูรณะ และพัฒนาแหล่งวัฒนธรรมต่างๆ โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ เอกชนและประชาชน รักษา ฟื้นฟูคุณค่าทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างเป็นระบบ

ข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ การบริหารทุน ทางปัญญาและวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบลูรี ควรประกอบด้วย 1) จัดการองค์ความรู้ในระดับชุมชนที่ทำให้เกิด ระบบความรู้ที่ชุมชนเป็นเจ้าของ โดยจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ส่งเสริมให้ปราชญ์และผู้รู้ถ่ายทอดความรู้ /ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่ 3) นำภูมิปัญญามา ผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างนวัตกรรมในชุมชนแล้วทำการจดลิขสิทธิ์เพื่อแสดง ความเป็นเจ้าของ และ 4) สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง

4. การบริหารทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ อำเภออุบลูรี

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามได้ข้อสรุปว่าการบริหารทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาชุมชนพื้นที่ในอำเภออุบลูรี ควรใช้ประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ และเชิงธรรมชาติที่มีชื่อเสียงในอำเภออุบลูรีมาสร้างรายได้ให้กับชุมชน และมีการ

รวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่กับอำเภออุบลต่อไปอย่างยาวนาน และยั่งยืน

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุปว่า การบริหารทุนทาง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบล ควรสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรทาง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ แม่น้ำ น้ำตก ถ้ำ ป่าไม้ ของป่า ทะเล ผลผลิตทางการเกษตรของชุมชนและ ทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งหลายที่มีอยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทำให้มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีการกระจายรายได้ที่เกิดจาก ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม เสมอภาค เท่าเทียมกัน

ข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ การบริหารทุน ทาง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภออุบล ประกอบด้วย 1) ควรสร้างเครือข่ายการ อนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน 2) ควรใช้ ประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเชิงธรรมชาติที่มีชื่อเสียงในอำเภออุบลมาสร้างรายได้ ให้กับชุมชน